

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/44/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217041
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Hritzová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217041.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Hritzovej a z členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Pavla Lukáča v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 14C/354/2012-47 zo dňa 12.12.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 14C/354/2012-47 zo dňa 12.12.2013 potvrdzuje.

Odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh žalobcu, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie §4 ods. 1 písm. a) bod 1, §5 ods. 1, ods. 3, §9 ods. 1, ods. 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 19 ods. 1, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, §41 ods. 1, ods. 2, § 44 ods. 1, ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok).

Žalobca písomne podanou žalobou doručenu dňa 28.09.2012 Okresnému súdu Levice namietal zaujatosť sudcov Okresného súdu Levice a domáhal sa, aby súd medzitýmnym rozsudkom o základe veci rozhodol tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice, pretože tento nerozhodol o jej návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku povinnou S. L.. Zároveň žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie majetkovej škody v sume 175,00 eur a titulom nemajetkovej ujmy v sume 608,52 eura. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní a zákonných ustanovení zo strany dlžníka. Exekúciu žalobca navrhol vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere povinnou S. L.. V žalobe ďalej uviedol, že majetková škoda predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom, spolu vo výške 175,00 eur. Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 608,52 eura. Súd vykonal dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä žalobou žalobcu, vyjadrením žalovaného, stanoviskom žalobcu k vyjadreniu žalovaného, pripojeným spisom Okresného súdu Levice sp.zn. 8Er/102/2004 a zistil tento skutkový a právny stav:

Z exekučného spisu Okresného súdu Levice sp.zn. 8Er/102/2004 vyplýva, že súdny exekútor dňa 13.05.2004 predložil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej S. L., o vymoženie sumy 10.800,00 Sk (358,49 eura), exekučným titulom bola notárska zápisnica spísaná dňa 08.02.2004. Exekučný súd dňa 09.06.2004 vydal vo veci poverenie súdному exekútorovi na vykonanie exekúcie. Dňa 23.11.2010 doručil oprávnený exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora a žiadal, aby súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Dňa 30.05.2011 vyzval súd súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu exekútora, na ktorú výzvu reagoval súdny exekútor dňa 16.06.2011. Uznesením č.k. 8Er/102/2004-26 zo dňa 17.10.2011 súd návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a túto zároveň zastavil. Uznesenie odôvodnil tým, že exekučným titulom bola notárska zápisnica na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinnou dňa 03.07. 2003, pričom povinný na formulárovom tlačive podpísal i splnomocnenie pre advokáta Mgr. Tomáša Kušníra, aby v jeho mene uznal záväzok, ktorého konkrétnu výšku nebolo v tom čase možné predpokladať. Vzhľadom na neexistujúcu zmluvnú voľnosť povinného pre zvolenie si splnomocneného zástupcu, keďže plnomocnenstvo bolo zakomponované priamo do predtlaču zmluvy o úvere, je takéto splnomocnenie pre obchádzanie zákona neplatným právnym úkonom. Z tohto dôvodu vyhodnotil aj notársku zápisnicu ako neplatný právny úkon.

V nadväznosti na zákonné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, v danej veci súd skúmal tieto podmienky a dospel k záveru, že splnené neboli. Je nesporné, že žaloba žalobcu vychádza z platnej úpravy, nakoľko právny poriadok Slovenskej republiky umožňuje ktorémukoľvek subjektu domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie z pohľadu dodržiavania lehôt či už zákonných, resp. primeraných lehôt na rozhodnutie v danej veci, nie je kompetentný preskúmať všeobecný súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, čo by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu súdnictva. V exekučnom spise sa sťažnosť predsedovi súdu na prietahy v konaní, ani žiadosť o stav konania, či sťažnosť na prietahy v konaní adresovaná Ústavnému súdu Slovenskej republiky, nenachádza.

Nesprávny úradný postup nesmie mať svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/24/04). Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania, ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie (rozsudok NS ČR sp. zn. 2Cdon 129/97 zo dňa 29.06.1999). Takéhoto nároku by sa poškodený mohol domáhať podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., čo však návrhovateľ vyslovene vylúčil, a to len v prípade, že by bolo rozhodnutie exekučného súdu nezákonné, čo sa nepreukázalo. V odôvodnení rozhodnutia súdy po aplikovaní právnych noriem vyjadria právny názor. Ak sa právny názor ukáže následne ako nesprávny, nejde o nesprávny úradný postup, ale za splnenia ďalších zákonných podmienok môže viesť k nezákonnému rozhodnutiu, za ktoré by štát niesol zodpovednosť len v prípade, ak by bolo zrušené alebo zmenené. Rovnako vykonanie dokazovania, ktoré považuje účastník za nadbytočné, či dokonca podľa účastníka je protizákonné, nepredstavuje nesprávny úradný postup. Rozhodovacia činnosť, ktorá je podstatou súdnictva nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup (uznesenie NS ČR sp. zn. 25Cdo/1018/2007 zo dňa 25.08.2009).

Žalobca v danej veci namieta, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho postupu tým, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol exekučný súd v zákonom stanovenom čase. Súd v tomto prípade skúmal, či exekučný súd dodržal zákonnú 30-dňovú lehotu, z akého dôvodu táto dodržaná nebola a či je tu existencia dôvodu na náhradu škody, a či vôbec nejaká škoda vznikla.

V predmetnej veci súd predovšetkým poukazuje na skutočnosť, že podľa ustanovení Exekučného poriadku, účinného v čase začatia exekučného konania, t.j. ku dňu 13.05.2004, ktoré je potrebné aplikovať na uvedenú vec, nebola v ustanovení § 44 ods. 5 určená lehota na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Lehota na rozhodnutie bola zavedená až novelou zákona číslo 341/2005 Z.z., účinnou dňa 01.09.2005, avšak podľa ustanovenia § 238 sa konania začaté pred 1. septembrom 2005 dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. V ods. 2 tohto ustanovenia nebolo konštatované, že novela Exekučného poriadku sa použije aj na ustanovenie § 44 ods. 5 Exekučného poriadku, t.j. lehota na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora určená nebola, keďže súd musel postupovať podľa § 44 ods. 5 Exekučného poriadku platného pred novelou (podľa § 238 zákona číslo 341/2005 Z.z. - novela Exekučného poriadku, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005). Je nesporné, že exekučný súd o tomto návrhu rozhodol až dňa 17.10.2011. Napriek tomu, že exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora takmer po roku od jej podania, nie je možné skonštatovať, že rozhodnutie súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, spĺňa podmienky nesprávneho úradného postupu exekučného súdu a nárok žalobcu na náhradu škody z tohto titulu, keďže zákonná lehota na rozhodnutie o návrhu neexistovala. V danej veci súd poznamenáva, že v exekučnom konaní zo strany oprávneného nebola podaná žiadna sťažnosť na prieťahy v konaní, nebolo vedené žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, či Európskym súdom pre ľudské práva. V danej veci je potrebné poznamenať, že exekučný súd je oprávnený skúmať podmienky exekučného konania kedykoľvek v priebehu tohto konania. Aj v tomto konaní exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora zistil, že nie sú dané podmienky pre výkon exekúcie, keďže vyhodnotil exekučný titul (notársku zápisnicu) ako neplatný právny úkon, z ktorého dôvodu exekúciu vyhlásil za neprípustnú a túto zároveň zastavil.

Nárok na náhradu škody si žalobca uplatňuje výlučne podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., dôvodiac, že príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. V súvislosti s prípadným prieťahom v danej veci sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v súčasnom znení by len takéto podklady by boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013. Aj keď žaloba bola podaná v roku 2012, súd je toho názoru, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia a začatia tohto konania.

Žalobca si v predmetnom konaní uplatnil náhradu tak majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy. Ako majetkovú škodu uviedol vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal existenciu škody a ani jej výšku, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku oneskoreného rozhodnutia súdu o návrhu na zmenu exekútora. Pokiaľ ide o náklady spojené so správou pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,00 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,00 eur, súd dospel k záveru, že okrem toho, že žalobca nepreukázal existenciu škody, túto výšku škodu ani dostatočne nešpecifikoval. Uvedené položky, ktoré žalobca v podanej žalobe špecifikoval, nie je možné považovať za škodu vzniknutú v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Uvedené položky sú paušalizované, nie sú konkrétne pre danú vec, pričom poplatky spojené s pracovným výkonom zamestnancov informačného systému má žalobca v súvislosti so svojou podnikateľskou činnosťou a nie je možné určiť hodnotu, akú by mali výkony jeho zamestnancov práve so správou pohľadávky, ktorá bola predmetom exekučného konania, v ktorom namieta žalobca nesprávny úradný postup exekučného súdu. K výške škody, ktorá má spočívať v úkonoch na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolu stavu konania na exekučnom súde sumu 15,00 eur, žalobca nepreukázal. V exekučnom spise sa v období od podania návrhu na vydanie poverenia, návrhu na zmenu exekútora do jeho rozhodnutia, nenachádza žiadna sťažnosť, ani urgencia zo strany oprávneného. Z uvedeného vyplýva, že žalobca existenciu škody v tejto časti žiadnym spôsobom nepreukázal, pričom ako dôkaz v žalobe navrhol pripojiť

exekučný spis Okresného súdu Levice. Súd tento exekučný spis pripojil a oboznámil prečítaním listiny z tohto spisu, pričom žiadne dôkazy, na ktoré žalobca poukazuje, a z ktorých odvodzuje vznik škody, sa v spise nenachádzajú a ani žiadne iné žalobca k žalobe, ani na pojednávaní, na výzvu súdu, nedoložil.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, dospel súd k záveru, že počas doby, ktorá uplynula od podania návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia exekučného súdu, žalobcovi nevznikla žiadna škoda. Jeho vyjadrenia o rizikách neskoro vydaného rozhodnutia o tom, že nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolventnosti povinného, by mohol súd považovať za právne relevantné iba v takom prípade, ak by neboli uvádzané len všeobecne a hypoteticky, ale by boli podložené jednoznačnými dôkazmi (napr. v čase podania návrhu na zmenu exekútora mal povinný na účte finančné prostriedky a následne v priebehu doby do rozhodnutia o návrhu na zmenu exekútora, ich už nemal). Aj v tejto súvislosti však súd dáva do pozornosti skutočnosť, že až do právoplatného rozhodnutia súdu o zmene exekútora, je povinný vykonať úkony pôvodne poverený exekútor a tiež skutočnosť, že v čase podania návrhu na zmenu exekútora súd nemal určenú zákonom lehotu na rozhodnutie o tomto návrhu.

V časti uplatneného nároku žalobcu na nemajetkovú ujmu v tomto konaní, súd poznamenáva, že túto môže priznať s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Tak, ako sú tieto podmienky nároku v zákone uvedené, je potrebné konštatovať, že tieto sa vzťahujú na poškodeného - fyzickú osobu, okrem písm. b/, podľa ktorého by mal súd prihliadnuť na závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo.

Z uvedených dôvodov súd preto konštatuje, že v danej exekučnej veci vedenej Okresným súdom Levice sp.zn. 8Er/102/2004 nezistil žiadny nesprávny úradným postup, zakladajúci nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobcu. Z tohto dôvodu súd neakceptoval návrh žalobcu na odročenie pojednávania do doby vypracovania znaleckého posudku, ktorý sám zadal znaleckému ústavu na preukázanie výšky škody. Z predloženého potvrdenia Ekonomickej univerzity v Bratislave, znaleckého ústavu, jednoznačne vyplýva, čoho sa znalecký posudok bude týkať a aký problém bude riešiť.

V danej veci žalovaný namieta zmätočnosť žaloby žalobcu s poukazom na ustanovenie § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (zákon číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len "OSP"), ktorú námietku súd vyhodnotil ako účelovú, keď dospel k záveru, že žaloba spĺňa náležitosti v zmysle § 43 OSP a zákona číslo 514/2003 Z.z.. Žalobca v podanej žalobe uviedol čoho sa domáha, voči komu smeruje a z akého dôvodu, pričom nepredloženie dôkazov nie je dôvodom na zastavenie konania, ale má vplyv na výsledok sporu a môže viesť k zamietnutiu návrhu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže si žiadne neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo

zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote.

Žalovaný sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednaní na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keď súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vecí a vec aj správne právne posúdil.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetom konania je suma 175,00 eur, ktorej zaplataenie sa žalobca domáha z dôvodu náhrady škody a suma 608,52 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

Z exekučného spisu Okresného súdu Levice sp.zn. 8Er/102/2004 vyplýva, že súdny exekútor dňa 13.05.2004 predložil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej S. L., o vymoženie sumy 10.800,00 Sk (358,49 eura), exekučným titulom bola notárska zápisnica spísaná dňa 08.02.2004. Exekučný súd dňa 09.06.2004 vydal vo veci poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Dňa 23.11.2010 doručil oprávnený exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora a žiadal, aby súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Dňa 30.05.2011 vyzval súd súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu exekútora, na ktorú výzvu reagoval súdny exekútor dňa 16.06.2011. Uznesením č.k. 8Er/102/2004-26 zo dňa 17.10.2011 súd návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a túto zároveň zastavil. Uznesenie odôvodnil tým, že exekučným titulom bola notárska zápisnica na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinnou dňa 03.07.2003, pričom povinný na formulárovom tlačive podpísal i splnomocnenie pre advokáta Mgr. Tomáša Kušníra, aby v jeho mene uznal záväzok, ktorého konkrétnu výšku nebolo v tom čase možné predpokladať. Vzhľadom na neexistujúcu zmluvnú vôľnosť povinného pre zvolenie si splnomocneného zástupcu, keďže plnomocnenstvo bolo zakomponované priamo do predtlaču zmluvy o úvere, je takéto splnomocnenie pre obchádzanie zákona neplatným právnym úkonom. Z tohto dôvodu vyhodnotil aj notársku zápisnicu ako neplatný právny úkon.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi

podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúvajúcej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje, na tieto v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 odkazuje. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a na potvrdenie záverov súdu prvého stupňa, k dôvodom odvolania navrhovateľa - odňatie možnosti konať pred súdom, odvolací súd dodáva nasledovné:

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, vo všeobecnosti treba ním rozumieť postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku

nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Nesprávnym úradným postupom môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami.

Keďže žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP).

V predmetnej veci, v ktorej žalobca sa domáha náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, spočívajúcim v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom určenej lehote, podľa názoru súdu, oprávnený nemôže utpieť majetkovú škodu počas výkonu exekúcie, a to ani v čase, kedy oprávnený podal návrh na zmenu exekútora, nakoľko pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať všetky úkony exekučného konania, a to až do doby rozhodnutia exekučného súdu o zmene exekútora.

Nárok na náhradu škody si žalobca uplatňuje výlučne podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., dôvodiac, že príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. V súvislosti s prípadným prieťahom v danej veci sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v súčasnom znení by len takéto podklady by boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013. Aj keď žaloba bola podaná v roku 2012, súd je toho názoru, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia a začatia tohto konania. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní mu trovy nevznikli.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.